

Magyar Olimpiai Bizottság
1124 Budapest
Csörsz u. 49-51.
t: (+36-1) 386-8000
f: (+36-1) 386-9670
e: iroda@mob.hu
www.mob.hu

„Nagyapám, néhai Hazai-Henszelman Kálmán emlékére, aki az 1936-os Berlini Olimpia vízipóló bajnokaként énekelhette dédapja, Erkel Ferenc Hymnusát.”

Az 1843-1844-es esztendőben állt igazgatóként a pesti Nemzeti Színház élén Bartay András, a reformkori kulturális vezetés kiemelkedő képviselője. Tevékenysége máig ható eredménye zenei szimbólumaink megszületése. 1843 kora tavaszán zeneszerzői pályázatot hirdetett Vörösmarty Szózatára írandó népmelódiára. Ennek nyertese – mint köztudomású – Egressy Béni lett, azt azonban kevesebben tudják, hogy a mű zenekari hangszerelését utóbb alkotótársa, Erkel Ferenc készítette el.

A Honderü 1844. február 24-i írásából kiderül azonban, hogy a nemzeti himnusz iránti vágy Vörösmarty versének megzenésítése után sem lankadt: *„Minden nemzetnek megvan a maga néphymnusa, mellyel királyát élte. A britnek GOD SAVE THE KINGje, a németnek GOTT ERHALTEJA stb. A magyar még nem bir illyennel. Avvagy kevesebb loyaltás melegítené keblünket? Bizonyosan nem. (...) Be dicső volna birni egy nagyszerű néphymnuszt, mellyre Vörösmartynk' koszorúzott koboza és Erkelünk' gyönyörű lyrája egyesülnének. Rajta dicső magyar költér!”* Alig egy hétre rá, február 29-én Bartay igazgató *„...ismét 20 arany pálya díjt tűz ki a' legjobb népmelodiáért – KÖLCSEY FERENC KOSZORÚS KÖLTŐNK' HYMNUSÁRA' ének és zenekarra téve.*

A hetilap június 22-i beszámolója szerint *„...egy több műkedvelő urakból alakult választmány” június 15-én hozott egyhangú határozata szerint: „...A beküldött 13 műek közül...legtökéletesnek, minden megkívántatóságot magában leginkább egyesítőnek lenni találtatott...az 'Itt az írás forgassátok' jeligével ellátott pályamű, melly a mondott díjat nyerendi...”* Amint az írásból is kiderül, Erkel jeligeként Kölcsey Vanitatum Vanitas című versének első két sorát idézte. A zenei Himnusz születésnapjának tehát 1844. június 15-ét tekinthetjük. (Különös egybeesés, hogy szerzője éppen 120 esztendeje 1893-ban ugyanezen a napon hunyt el Budán, egy Diana úti villában.)

Erkel Hymnusát azóta többen átdolgozták és sokféle átírat született, a mű eredeti szépsége, verbunkos jellege, s ebből fakadó tempója azonban nemcsak megkopott, de lassan a feledés homályába is merült. A mindmáig egyetlen autentikus felvétel 2000-ben, a Magyar Millennium esztendejében készült CD-n hallható kottahűen, az eredeti nemzeti színházi zenekari létszámmal Esz-dúrban és az addig csak a templomi gyakorlatban élő, mindenki számára énekelhető B-dúros változatban a Ciszterci Szent Alberik Kórus és a MÁV Szimfonikus Zenekar előadásában.

A közelmúltban a Magyar Olimpiai Bizottság felkérésére ismét Erkel Ferenc partitúráját alapul véve készítettük el a MÁV Szimfonikus Zenekarral a NOB archívuma számára a világversenyeken a jövőben elhangzó magyar himnusz felvételét. A nemzetközi standard elvárásainak megfelelően ez egy ének szólam nélküli zenekari előadás másfél percben, a közösségi éneklésre is alkalmas B-dúr hangnemben. Különlegessége továbbá a zeneszerző által a kotta külön sorában jelzett, ám korábbi hangzó anyagokban még sosem hallott „Harangs(z)ó”, mely egyértelmű utalás arra, amit a magyarság adott örökölni Európának az oszmán birodalom felett aratott fényes nándorfehérvári győzelem emlékére.

Bízást elmondható, hogy Erkel eredeti művének verbunkos karaktere, lendülete és frissessége méltó kísérője lesz sportolóinknak, és lelkesítő, az összetartozás egységét is kifejező éneke sportszerető szurkolóinknak itthon és szerte a világban.

Budapest, 2013. szeptember 23-án

Somogyváry Ákos
Karnagy-művészeti vezető
az Erkel Ferenc Társaság elnöke

